

ALFONSIENTJE

DOOR A. VAN HAERSOLTE-VAN HOLTHE TOT ECHTEN

MONSIEUR DUFOUR, maître de chant et de français, kwam Alfonsientje veel te na.
Onherroepelijk veel te na.

En op Alfonsientje was mama steeds zoo zuinig geweest.
Ze mocht niet dit, ze mocht niet dat; wat mocht ze nu eigenlijk wel, Alfonsine?

Mama, ze was een streep van een vrouw, 't gelaat zwaar doorploegd van migraine douloureuse, de oogen van een onbestemd en zwemmerig blauw, toch met een ondergrond van staal, de fijne neus iets te lang, iets te kleurig om vriendelijk te zijn, de smalle mond, die ze wist te nijpen. En veel versierselen droeg mama.

Verleden jaar nog, lief en lijdend, had mama op sterven gelegen.

Daar bleef het dan ook bij.

Ze kon niet gemist.

Want Papa was reeds eenige jaren ter ziele, een onvergetelijke man, dien ze had geduwd en gedrongen van baantje tot glorie, van glorie tot baantje; die haar in alles ter wille was geweest behalve door te sterven aan vier kwade beroertes juist toen ze zouden inhalen den rijken oogst, zouden aanvaarden het superlatief eere-ambt in Den Haag.

„In de meer onmiddellijke omgeving van Zijne Majesteit, ziet u.”

Een soort geestelijke verhuizing hing al maanden tevoren in de lucht.

En toen juist was hij heengegaan.

Nu nog, op zijn verjaardag, ieder jaar, daalde mama in den kelder, den grafkelder wel te verstaan. Ludwig achter haar aan droeg den palmtak der overwinning. Dien vleiden ze neer behoedzaam op het mahonie; dan bleef ze nog even in stille contemplatie, ze wankelde op de beenen en gearmd met haar knecht kwam ze er weer uit.

Hij straalde een machtige muskusgeur af.

Des avonds, ook dezen, haakte mama frivolité. Mama was zoo gelukkig in haar leed; voor groote dingen was hij voorbestemd geweest. Het had niet mogen zijn.

Niet door woord of gebaar, want dat is niet deftig, dat is niet gepast, slechts door den sluwen blik van zijn puilende oogen, door de geestelijke aandoeningen, die wisselden op zijn facie, had Ludwig met de dames de verplettering beleefd.

En toen de nood snerpnd hoog was gerezen bij Alfonsientje en ook bij mama, schafte hij raad, bracht hij een „Herr von und zu,” op 't hoekhuis aan de gracht.

O, zag je ze daar sluipen, het leek wel dief en diefjesmaat. De „Herr von und zu” ging voorop; hij was klein, bevallig en elegant, hij droeg vadermoorders en een stropdas, bereid hem te wurgen, en een badiëntje zwaaide hij losjes in de gehandschoende rechter; zijn toon was al dadelijk luid en een beetje arrogant. Ludwig, uit de heffe des volks, maar wien manieren waren ingeschopt, kroop achter hem. Ze waren beide Poolsche Duitschers, allebei hadden ze iets joderigs over zich. En handen op je zak, was hier het parool.

Hoe geïnspireerd Ludwig juist dien avond bediende; hoe hij wist te verenigen de knechtshouding met die van den vreemdeling, die u zijn hulpe biedt.

„Frau Baronin,” murmelde Ludwig. „Diese Suppe.”

En het was een poëm.

„Gnädiges Fraülein.” „Die Sauce, bitte sehr.”

En het was een geschenk uit louter genade.

„Und die Käse.”

Hoe een blijmoedig offer was dat.

Purpere floxen sierden bloedrood de tafel. Het eerste van den herfst.

Dan viel d'avond weer in.

Alfonsientje muizig stil, zat in de vensterbank, op haar plekje voor 't raam.

Ze verdroomde den avond.

Daar kwam in de schemering een vaal schip aanrijden op 't grachtewater, een spookschip leek dat. Een vrouw aan het roer — een naam op de plecht — de Jonkvrouw Maria. Het schip koerste om 't hoekhuis in een fantastische nevel, loste zich op in het niet en verdween.

Mama waschte zilver en Ludwig, hij droogde.

Mama's rechteroog hing uit het lid, een aanval was op handen. Ludwig, opgetogen, met iederen lepel maakte een danspas heen en weer.

„Ja,” zei Ludwig uitdrukkelijk. „Ein wunderschönes Schloss.”

„En Ludwig, zijn er ook torens?”

„Ja Frau Baronin, torens zijn er ook.”

Even zuchtten ze allebei, sterk verlicht.

„Er is vee.”

„En vijvers zijn er ook.”

Hoe zalig bewoog mama de theedoek heen en weer.

„Wie herrlich, Ludwig,” zei ze geroerd.

Een slot met toebehooren is dat.

Wel jammer dat het staat bij Poltawa in Polen en dat het toebehoort aan den „Herr von und zu”.

Hoe in deze dagen hield Ludwig haar op, de brooze eer van dit huis, hoe zuiver beheerschte hij iedere pijnlijke situatie, hoe dekte hij met den mantel der liefde ze toe; hoe wist hij surveillance te houden, hoe joeg de lust iemand

of iets te betrappen hem vaalbleek en gorig 's morgens voor dag en dauw uit het bed, deed hem sluipen vies en onuitgeslapen, op vilten pantoffels door de gang.

Toen vormde zich een driehoek, kwaadaardig maar zuiver gesteld.

Ludwig—Mama—Alfonsine.

Een vreemde, gespannen toestand trad in tusschen drie menschen.

Dat waaraan je niet dorst te raken, de eer van een meisje lag tusschen hen.

In deze, hun benauwdheid, werd Ludwig verwaand, oppermachtig, mama's leven een gang op stekende naalden wel scheen en de dochter met haar bewegelijk roode mondje leek droomeriger met den dag.

Er waren lieve dingen.

Souvenirs.

Monsieur Dufour was zoo smachtend bekoorlijk geweest. Hij leerde haar „parler et chanter le français”. En bij deze gedachte vertrok zij het roode mondje wel even.

Zoo werkten drie menschen bedroevend op elkaar in.

Ludwig beïnvloedde mevrouw diabolisch.

Mevrouw bebroedde haar teere fatsoen.

Alfonsientje dacht niet, ze was een schichtige hinde gelijk.

Dan, mevrouw fel en verbeter in haren benauwdheid staat, Ludwig buigend maar onverdroten, schoven ze den „Herr von und zu” op het meisje aan.

En tegenover dit ijzeren bolwerk, och, zwak Alfonsientje, wat was jij?

Monsieur Dufour had een stem als een seraf; hij was zoo een hupsche eenvoudige mensch.

De benauwdheid steeg met den dag.

„Och bitte! saget doch Heinrich” bad de „Herr von und zu”.

Er werd reeds over den trouwdag gepraat.

Vooraf Alfonsientje in hare nooddrift, ze vreesde wel zeer.

Met de trekschuit — met de diligence — te Lubeck op 't schip.

Ze dacht maar niet verder. Poltawa in Polen is zoo ver. Alfonsientje, contemplatief klein artiestje, verdroomde den dag.

En wat waren dat ook voor dagen.

In het tuintje bloeiden de vroege herfstbloemen uitbundig in felle kleuren. En vaardig koersten de schepen op de gracht.

Iets van afscheid is in deze te rijke pracht; ze kan niet duren. De kleuren zijn te verrukkelijk op de booten — oker, oranje, warm rood en bruin, dan weer blauw, koud als een lemmet. Nooit als deze dagen hebben de vaantjes zoo druk gekoerst.

Op fluweelen voeten, valsch en onhoorbaar trad de trouwdag aan. De bruidsjapon in haar blanke tooi lag boven op bed.

„Stakkerd,” dacht mama, dwars door haar hardheid heen.

Want mama was ook moeder, nietwaar?

En meer en meer, in deze schoone herfstdagen trok Alfonsientje het blinkende water.

De trouwdag sloop aan, verraderlijk stiekum.

Geen heraut ging voorop.

't Weerlooze Alfonsientje zou worden afgeslacht.

En niemand heeft geweten dat het lokkende water haar reeds vervolgde bij dag en bij nacht.

Ergens moet een land zijn, waar 't goed is te verkeerem; ergens ver achter den strakken horizont.

De vaantjes koersen in gouden glans.

Met haar pofmouwen, haar chapeau cabriolet, haar canezou om de schouders en de schoenen met bandjes aan de vlugge voeten: het Alfonsientje vaart uit.

„Dag mama, ik ga een commissie bezorgen.”

Alfonsine! dochter, pas op uw tijd.”

.....

 Slechts een stapje naar 't blinkende water, Alfonsientje, mijn kind.

.....

 Al dadelijk vormde zich de woelende massa, de vijandige groep, veel volk, gewoon gemeen volk liep te hoop. Ze waren zoo levend, zoo kleurig, ze gingen tieren en joelen, ze drongen elkaar op naar de kanten en dan weer van 't lokkende water terug; een zwangere vrouw viel flauw met een gil, een slagersknecht begon te kijven met een vrijster in een doek.

En wanneer ze gingen dreggen, kwam toch het schandaal.

In het eigen smalle kamertje, boven de voordeur hebben ze haar op bed gelegd.

Ze had een klein lachje nog om den dooden mond.

Eén vrouw is duizend mannen te erg.

Het kamertje ging op slot.

Ludwig had den sleutel.

En de schande was niet te overzien.